

verslaggever Wouter Kurpershoek

‘Ik straal wel kalmte uit, maar zo voelt het niet’

Jarenlang kwam hij vrijwel dagelijks bij ons binnen om in het Journaal verslag te doen van de brandhaarden in de wereld. Tot hij genoeg had van de ‘rondrennende journalistiek’ en koos voor EénVandaag. ‘Ik dacht: dit is niet voor mij, ik ben geen held.’

Waarom hij zo goed als nooit interviews geeft, legt Wouter Kurpershoek nog maar eens uit: ‘Wat is er nou interessant aan mij? Wat ik van Obama vind? Of van Geert Wilders? Of ik getrouwd of gescheiden ben? Nee, ik meen dat oprecht. Ik heb nooit begrepen waarom je als journalist interessant zou zijn voor het grote publiek. Ik heb collega’s die in interviews uitgebreid vertellen over het sterfbed van hun vader – en wat daar allemaal voor belangwekkends is gezegd. Ik denk dan: dat wil ik helemaal niet weten! Ik wil jou alleen maar op locatie zien vertellen wat het nieuws is, zonder dat ik daarbij denk: o god, wat was er ook alweer met die vader? Of is dat heel raar? Ik heb er gewoon een beetje een dubbele houding in. Weet je, ik vind het ook een onbehaaglijk idee dat als mensen mij al zouden herkennen in een café, zij veel meer over mij weten dan ik over hen.’

Kurpershoek wordt nog altijd geassocieerd met oorlogsverslaggeving – maar dat woord zal je uit zijn mond niet horen. Nee, het is: ‘rondrennende journalistiek’. En: ‘gedoe-reizen’. ‘Twintig jaar heb ik die vorm van rondrennende journalistiek bedreven. Eerst tien jaar voor de radio, daarna tien jaar voor het *NOS Journaal*. Het waren mooie jaren, maar ik ben erg blij dat die tijd voorbij is. Nooit ging eens iets gewoon, nooit soepel, nooit vloeiend. Dan kwam je weer een land niet in, stond ik dagen vast op een vliegveld of aan een grens. Of stond ik ergens

te onderhandelen met zo’n tot eigen-president benoemde hulpverlener. Ja, van dat soort gedoe heb ik een enorme overdosis gehad in mijn leven. Ik ben heel blij dat ik in deze fase van mijn leven de deur niet uit hoef.

Ik ben opgegroeid met een krachtig besef van goed en kwaad. Ik kom uit een Rotterdams gereformeerd gezin, alles werd opgedeeld in die begrippen. Vier dagen in de week was ik met het geloof bezig. Op zondag gingen we twee keer naar de kerk. En dan ging ik nog naar de jeugdvereniging, en naar de catechismus. Wij folderden ook – in Antwerpen – om de katholieken daar te bekeren tot het protestantisme. Dat ging wel ver, ja.

Ik wilde leraar geschiedenis en aardrijkskunde worden, maar daar werd ik voor uitgeloot. Toen ging ik naar de School voor de Journalistiek, de evangelische opleiding in Amersfoort. In die tijd was die school nog erg gericht op het afleveren van echte ‘gristenjournalisten’. Of wij ook het ambacht van journalist beheersten, was van ondergeschikt belang. Het had ook iets sektarisch: wij tegen de rest van de wereld. Ik stelde veel vragen: wat is nou de waarheid van de Bijbel, wat moeten wij doen als christenjournalisten, wat is onze boodschap? Maar op dat soort grote vragen kreeg ik altijd hele absurde en simplistische antwoorden. Daar voelde ik me steeds ongemakkelijker bij. Paradoxaal genoeg ben ik op die >

Wouter Kurpershoek (1964) ontsnapte in november 2001 maar net aan de dood, toen hij in een konvooi op weg was naar de Afghaanse hoofdstad Kabul. Uit de auto voor hem werden drie journalisten gehaald en doodgeschoten. De chauffeur die zijn auto bestuurde, kon nog net op tijd rechtsomkeert maken. Hij begon zijn carrière bij de radio, bij de actualiteitenrubriek *Tijdsein*. Na een jaar stapte hij over naar *Hier en nu* van de NCRV. Hij werkte als correspondent in Israël – en belandde uiteindelijk bij het *Journal*. Hij stond vooraan bij nieuwsgebeurtenissen als de vrijlating van Nelson Mandela, de burgeroorlog in Joegoslavië, revoluties in Oost-Europa en de voortdurende crisis in Het Midden-Oosten. In Nederland deed hij onder meer de verslaggeving van de Bijlmerramp en de brand in Volendam. In 2005 werd hij correspondent in de Verenigde Staten. Sinds 2007 is hij, afwisselend met Pieter Jan Hagens, presentator van *EénVandaag*.

school gaan twifelen aan het geloof. Na school ben ik bij *Tijdsein*, de radiatorbriek van de EO, begonnen. Homosexualiteit was daar taboe. Net in die tijd maakte mijn broer bekend dat hij homo was. Er waren mensen bij de EO die vonden dat homosexualiteit wel mocht, maar dat moest dan maar in het geheim. Absurd natuurlijk. Steeds vaker dacht ik: jongens, kom op – leef! In godsnaam! *Get over yourself*. Een jaar later – ik werkte inmiddels voor de NCRV, op zich natuurlijk al een heidense stap – bracht ik een bezoek aan gevluchte Koerden aan de oostgrens van Turkije. Het was net na de eerste Golfoorlog en ze waren gevlucht uit Noord-Irak. Ik kwam daar samen met een klein clubje journalisten aan, we waren de eersten. Het sneeuwde, het was ijskoud. We hadden niks bij ons, de nacht brachten we door bij vuurtjes, samen met die vluchtelingen. In lange rijen gingen we slapen, zo dicht mogelijk tegen elkaar aan, om elkaar warm te houden. De volgende ochtend hing er een soort mist boven die besneeuwde helling: de rook van de vuurtjes. Aan de rand stond een lange rij mannen, met pakketjes in hun armen: baby's die waren doodgevroren. Het was de tol van die nacht. Er stond iemand met een pikhouweel in die keiharde grond te hakken om een gat te graven. En die kinderen werden daar 's ochtends begraven. Het was een mooi gezicht: heel surrealistisch. Op dat moment wist ik opeens heel zeker: 'God bestaat helemaal niet! Dit is gewoon het gevolg van de mens – en al zijn slechtheid. En dat is het enige wat er is.' Dat was het moment van mijn omgekeerde bekeerling. Alles wat andere mensen beschrijven als ze Jezus leren kennen, dat voelde ik toen ik dacht: maar het is allemaal niet waar! Ik kreeg er zo'n blij gevoel van, ik zag letterlijk het licht. Toen ik terugkwam in Nederland heb ik alle boeken die ik in de loop van mijn tienersjaren had verzameld over God in één keer weggedaan. Sinds die tijd ben ik nooit meer naar de kerk gegaan, heb ik geen enkel boek gelezen over spiritualiteit of zingeving. Net zo *rücksichtslos* als ik vroeger wel móest geloven, heb ik dat na die nacht afgezworen. De discussie tussen mij en God was voorgoed over. En dat voelt, nog steeds, heel goed.

Blijkbaar straalt ik iets uit waarvan mensen denken: dat klopt, dat vertelt-ie goed, daar heeft-ie goed over nagedacht. Ik hoopte altijd dat mensen konden voelen dat mijn verhalen integer waren, dat ik niet de sensatie zocht. Ik heb altijd pal achter mijn principiële manier van verslaggeving gestaan. In wat voor omstandigheden dan ook. Ik heb in de journalistiek geleerd dat je niet voor het gemakkelijke verhaal moet gaan. Je moet proberen die waarheid echt boven tafel te krijgen: 'Laat je niet in de luren leggen, denk na voordat je iets zegt.' Betrouwbaarheid, daar draait het om. Ik heb letterlijk vooraan mogen staan bij al die processen waarover je

normaal alleen maar in de krant leest. Ik heb uit eerste hand kunnen horen, voelen, ruiken en zien hoe het is als mensen elkaar naar het leven staan. Hoe angst voelt, hoe een dorp zich voorbereidt op wegvluchten, hoe mensen verder leven die gemutileerd zijn door hun dorpsgenoten. Al die dingen waar je als journalist zo door gefascineerd kunt zijn. Daar voel ik me wel bevoorrecht in. Wat in al die jaren wel diepe indruk op me heeft gemaakt: hoe ongelooflijk slecht de mens is. Oorlog, moord, doodslag, plunderingen, je ziet het overal ter wereld. Totale zwartheid. Er zijn ook veel mensen die misschien niet de moorden plegen, maar daarna wel de huizen leegroven. Maar binnen al die slechtheid staan er toch altijd weer goeie mensen op. Dat kan het lokale boertje zijn dat plotseling zegt: 'Genoeg is genoeg!' Of een vrouw die roept: 'We pikken het niet langer, we gaan ons nu organiseren!' Dat zijn letterlijk kleine lichtpuntjes, die toch weer voldoende licht verspreiden om zo'n inktzwarte situatie om te buigen. Wat ik ook heel fascinerend vind, is dat de ene mens zo sterk is en de andere mens totaal niet. Hoe kan het dat de één bij het minste of geringste compleet instort en een ander moeiteloos allerlei ellende doorstaat? Waarom worden sommige mensen helden, en anderen slachtoffers voor het leven – of daders? Ik heb er geen verklaring voor. Nee, ik ben zelf absoluut geen held, ik ben bepaald niet het prototype van een krachtige persoonlijkheid. Daarvoor zit mijn geest me te vaak in de weg. Onder een krachtige persoonlijkheid versta ik iemand die onder alle omstandigheden kalm en bedaard blijft. Dat straalt ik misschien wel uit, maar zo voelt het vanbinnen absoluut niet. Ja, ik heb wel twintig jaar rondgerend over de wereld, maar die vorm van journalistiek heeft me altijd veel moeite gekost. Het is voor mij nooit makkelijk geweest.

Wat me in Afghanistan overkwam (zie kader, red.) gebeurde op een moment dat ik al heel erg toe was aan afscheid nemen van rondrennende journalistiek. Het was een bevestiging: dit is eigenlijk niet voor mij, ik ben geen held. Daarna heb ik nog één reis gemaakt naar Irak. Ik kon het niet laten. Maar dat werd geen succes. Het was heel zwaar, omdat ik Irak niet in kon komen. Uiteindelijk lukte het, maar het kostte héél veel moeite. Het was een gedoe-reis, alweer. Later bleek dat ik oververmoeid aan die reis was begonnen. Daarna ben ik een beetje verdrietig geraakt over hoe er in die wereld met journalistiek werd omgegaan: weinig geld, bazen die eigenlijk geen idee hadden hoeveel ze vroegen van verslaggevers. En dan was er nog al het geld dat naar sport ging bij de NOS. Naar eredivisierechten en hoge salarissen – terwijl verslaggevers in een greppel lagen voor een modaal loon. Dat vond ik niet te verteren. Ik werd een beetje een ongelukkig mens. Toen wist ik: nu is het echt klaar.

'Al dat geld voor voetbalrechten, en wij lagen voor een modaal loon in de greppel'

Heel lang heb ik niet in liften of vliegtuigen gedurfd. En nog steeds voel ik me erg ongemakkelijk in gesloten ruimtes en in situaties waar ik geen controle over heb. In een bioscoop bijvoorbeeld zal ik nooit in het midden gaan zitten. Ik loop weg als ik niet op een hoek kan zitten. Ik móet overzicht hebben. Tot groot verdriet van mijn vriendin. Zij wil gewoon kunnen gaan zitten waar ze wil – en op deze manier is mijn controleprobleem altijd aanwezig. Wat dat betreft, ben ik een lastig persoon. Het is iets wat zó diep zit. De controle hebben maakt dat ik rustiger word. Als ik het nuchter bereedeneer, blijft er natuurlijk helemaal niets van over, van die theorie. Er is geen gevaar, er is helemaal niks om bang van te zijn in zo'n bioscoopzaal of op een terras. Het is altijd aanwezig. Maar het is geen uniek gevoel, hoor. Ik ken heel veel mensen die dat hebben. Waar ik goede ervaringen mee heb, is de psychotherapeut van Artsen zonder Grenzen die ook de verslaggevers van het *Journal* ging debriefen. Hij zette me iedere keer weer een beetje op het goede spoor. Hij liet me vertellen en stelde de juiste vragen. Waar hij vooral heel goed in was, was het oppikken van signalen. Zelf vond ik het heel bizar dat ik niet meer in vliegtuigen en liften durfde. Maar hij kon dat ogenblikkelijk plaatsen, leerde me dat dat een natuurlijke reactie is op situaties waarin je de controle kwijt was. Nee, het is niet zo dat ik de prijs die ik betaal voor al die jaren van rondrennende journalistiek te hoog vind. Kijk, ik heb last van die dingen – maar het is redelijk hanteerbaar. En ik heb er ook veel voor teruggekregen.

Bij EénVandaag kan ik het nieuws volgen on my own terms. Ik word er niet meer zo door geleefd. Ja, in die zin is het ook een manier om tot rust te komen. Het is fijn om een rol vanuit de redactie te vervullen, om met collega's over het nieuws te praten, om te bekijken: hoe gaan we iets aanpakken? Ja natuurlijk, soms mis ik het *Journal* weleens. Er zijn zonnige dagen, zoals vandaag, dat ik denk: waar gaan we naartoe, wat gebeurt er, wie stuurt mij op pad? Maar dat is in perspectief. Zoals iedereen weleens aan oude banen terugdenkt.

Bij *EénVandaag* blijven we wat onderwerpen en aanpak betreft zo dicht mogelijk bij de kijker, daar voel ik me erg bij thuis. Dat betekent dat we minder voor buitenlandse onderwerpen kiezen en eerder voor binnenlandse. Néé, dat vind ik niet erg. Journalistiek gezien zit ik het liefst heel dicht op mijn onderwerpen. In de lokale journalistiek worden onderwerpen heel concreet, dat vind ik geweldig! Bij *EénVandaag* kiezen we vaak voor zo'n lokale aanpak. Wat gebeurt er in een doorsnee gemeente als IJsselstein tijdens de crisis? Hoe vergaat het die mensen? Op die manier hebben we ook verslag gedaan van de Amerikaanse verkiezingen. We hebben een doorsnee Amerikaans stadje geadopteerd, Canton, in Ohio. In dat ene stadje met twintigduizend inwoners hebben we al onze verhalen gemaakt: over de Irak-ganger, de vrouw zonder verzekeringen – en noem alle problemen maar op. De kijkers leerden de mensen in Canton daardoor ook echt kennen. De Amerikaanse verkiezingen heb ik leuk gevonden, door die aanpak. Op de verkiezingsdag zelf zouden we twee uitzendingen maken. Ik was er al naartoe gevlogen. Net toen ik arriveerde, kreeg ik een telefoontje dat mijn broer plotseling was overleden op het volleybalveld. Ik ben snel teruggevoerd en uiteindelijk heeft Pieter Jan Hagens het programma gepresenteerd. Het waren prima uitzendingen hoor, maar ik had het natuurlijk graag zelf afgemaakt. Maar het was duidelijk dat mijn prioriteiten ergens anders lagen. Mijn broer was nog jong: 46. Hij had een vrouw, en drie kindjes. Een jaar ervoor had hij een hartaanval gehad. Het leek allemaal redelijk onder controle. Maar uiteindelijk viel-ie toch om. Als leed zo dichtbij komt, is dat wel heel anders dan het zien van lijden in de wereld. Van een ander kan je altijd weer afstand nemen. Maar als er in je privésituatie iets gebeurt, dat is... nou ja... Daar kun je niet van weglopen.

Ik zou wel willen dat ik een heel open, luchtige, geest zou hebben. Maar alles in mijn hoofd is nog steeds verdeeld in hokjes: iets is goed of slecht. Ik heb inmiddels helemaal niets meer met het geloof, met het calvinisme. Maar dat goed-en-kwaad denken, dat gaat niet weg. >

Een uurtje in de zon zitten: is dat nou goed of kwaad? Ik zou weleens wat lichter, wat luchtiger willen zijn. Waar ik wel héél erg gelukkig van kan worden, is van een avond carnaval. Sinds een jaar of tien kom ik veel in Den Bosch. Ik heb er ook een tijd gewoond, bij een Brabantse vriend. Hij en zijn vrienden hebben mij leren carnavallen. Mij de léuke kant van het leven laten zien. Zij moeten er nog steeds om lachen, dat ik zo gelukkig kan worden van carnaval, maar het is wel zo. Brabanders zijn ook veel makkelijker: 'Ach, het is drie uur, de zon schijnt, we nemen een pintje – en we zien wel wat het wordt. Hou toch op met dat zware gepraat.'

Mijn vriendin staat luchtiger in het leven dan ik. Zij is veel meer zen. Ja, dat is heel prettig voor mij, zij kan me daar goed in begeleiden. En dat wij een zoontje hebben, helpt natuurlijk. Daardoor kun je veel meer in het moment gaan zitten. Hij is 20 maanden. Een heel leuke leeftijd, heel puur. Er is nog helemaal niets bedachts, nog niets manipulatiefs. Een onbekommerd jongetje. En als hij dan met zo'n lief stemmetje zinnnetjes probeert te maken... Je drukt je altijd uit in clichés als het gaat over je eigen kinderen. Maar die clichés zijn wel hartstikke waar.

Twee maanden geleden zijn we vanuit Amsterdam verhuisd naar de Betuwe, want met een kind in de stad rondlopen, dat vonden we toch wel heel heftig... We zijn cirkels om de Randstad heen gaan trekken tot waar het betaalbaar werd. Dat was dus de Betuwe. Ik vind het fantastisch daar. En ja, we wonen ook heel dicht bij Den Bosch nu. Mijn vriendin beschuldigt mij natuurlijk van een doortrapt plan waardoor we uiteindelijk daar zijn beland, haha. Zo bewust is het niet gegaan, maar ik vind het wel lekker dat we daar in de buurt zitten.

Wat trouwens heel opvallend is: vanaf de dag dat we vanuit Amsterdam verhuisden naar De Betuwe, slaapt ons zoontje door. Of het symbolisch is: geen idee.

Ik ken veel mensen die hun geloof zijn kwijtgeraakt maar vervolgens denken dat er 'ergens' toch nog wel 'iets' is. Ik heb daar nooit wat mee gehad. Ik denk: God bestaat, of hij bestaat niet. En voor mij is dat duidelijk: hij bestaat niet! Ik zou het wel fijn vinden hoor, om wél iets spiritueels te hebben. Uiteindelijk is het toch een vrij treurige conclusie: dit is het, en we moeten het er maar mee doen. Het is altijd mooi om iets van zingeving te hebben. Maar helaas: het is er niet voor mij.

Wat de toekomst gaat brengen, ik weet het niet. Documentaires maken? Dat zou best kunnen. Maar wat ik nu doe, past heel goed. En als ik ooit stop bij de omroep acht ik de kans groot dat ik bij een stadskrant of een stadsomroep zou gaan werken. Lokale journalistiek vind ik geweldig! *De Betuwse courant*? Nou, laat ze maar bellen, haha. **«**

Verzorg je gebit aan de basis: het tandvlees.

Wist je dat gezond tandvlees de basis is van een gezond gebit? Gezond tandvlees is roze van kleur en ligt strak om tanden en kiezen. Parodontax bevat zes natuurlijke plantenextracten en een hoge concentratie mineraalzout. Poetsen met Parodontax versterkt en verzorgt je gebit aan de basis: het tandvlees. Parodontax wordt aanbevolen door tandartsen en mondhygiënist. En is verkrijgbaar in drie varianten: Fluoride, Fluoride Gel en Fluoride Vrij.

Parodontax.
Natuurlijk actief
voor tand
en tandvlees.

C17009

